

تاریخ ہجری ۱۳۳۲

نومبر ۳

تاریخ غریبی ۱۳۲۹

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
حسین شہی

خیر الکلام

سرکاری :
احمد شیرانی

۴ محرم

۲۱ تشرین ثانی

ماقل و دل

[پنجشنبہ کونلری]

قل الحیر والافاسکت

[نشر اولنور]

جاهل خطیبان

ادوار سابقه ظالمه و مظلومه ؛ هر مسلکی تخریب ؛ هر شیئی وضعیت اصلیه سندن اخراج ، هر وظیفه بی ناهاله تودیع اتمکی بروطفه اصلیه ، بر قانون لایتنیر ، بر دستور واجب اتباع حکمتده طومش ایدی . بوجهله دست خساری اساسات اسلامیه نك كه مهم لرندن اولان مسلك جلیل خطابهده اوزادارق خطابت اسلامیه بی اساسندن زدهله مش و بو وظیفه مهمه دینه بی بطاً بعد بطن بعض جهلای ناسه تودیع اتمكله خطابتك شكل و مقصدی ضایع ایدیلر كه بویه بر اساس اجتماعی اسلامیه بی محو درجه سمنه كتیرم شد .

نطق و خطابتك دین اسلامده كی موقع و اهمیتی اكلامق ایچون بر پارچه تاریخ اسلامیه مطالعه اتمك كافیدر . دین اسلام ورود ایتدیكی وقت مهد اسلامیت اولان جزیره العرب ، صنعت بلاغت و خطابتك درجه قصواسنه واصل اولمش ایدی . او اقام فسیح ایچنده قسی بن ساعده و سارزه كی بلغا و خطبای عربك اصوات بلیغیه سی موج اتمكده و سوزك تأثیر و قیعتی هر شيك فوقده طو تومقده ایدی . بونی ، میدان بلاغتهده آحرار رجحان ایابن مذہبات سبعیه كیمه الله العلیایه تعلیق صورتیه اثبات ایتلردی .

ایشته دیانت اسلامیه ، عربستانك بویه ولوله فصاحت و بلاغت ایچنده چاقا مقده اولدینی بر صروده ورود ایتدی . بویه اقام بلاغتك كه كوبك یرنده یتشان بز رسول دیشانك قوه اعجازیه سی ، حجت صدق نبوتی ، شمشیر بلاغتنن بشقه نه اولایتلردی ؟ دین اسلام ، اصل الاصول

و شارع اعظم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تارندن زمانزه قدر تواتراً منقول اولان قرآن باهر البرهانك بلاغت اعجازكارانه سی سبیله جزیره العربده تأمین غایه ایلدی . بناء علیه فصاحت و بلاغتك ، نطق و خطابتك دین اسلامده كی تأثیر سحرانسه سی هر درلو تصورك فوقدهدر . بدایت اسلامده وظیفه خطابی رسول اكرم صلی الله تعالی علیه وسلم ایفا بوورمشاردی . آنی متعاقب اعصار منوره اسلامیهده ایسه خطبا و ائمه ایچنده چهاریار كزین حضراتی « رضوان الله علیهم اجمعین » و بالخاصه خطیب ، جلیل امام علی كرم الله وجهه و مرضی الله عنه حضرت تارنی کوریورز . بر بونلره و بونلرك عالم اسلامده بلاغت ، طلاقت و خطابت سایه سنده ایفا ایلدكاری خدمات ایقازیه و ارشادییه باقیورز ، برده بویه ابلیغ الانبیاء و خطیب الاصفیاء اولان رسول اللهك تأسیس بوورمش اولدینی دین جلیل اسلامده وظیفه ارشاد و ایقازی ایفایله مكلف طویلان زوالیلره باقیورزده وظیفه تنویر و تمییک نه قدر جاهل و غافل آغزلره دوشدیک و بو وظیفه مقدسه ك نه قدر سوء استعمال ایلدكی كوریورز اشکریز تأثر اولوورز .

بلاد اسلامیه نك كه مهم مرکز لرنده مجمع عام اولان جوامع شریفه نك ا کثر بسنده اولیه خطیبلره تصادف اولونور كه او قودقاری خطبه نك مفهوم و مالی آکلامدقاری کبی اوصاف و یریحی عینی الفاظی ریک و تأثیرسز برلسان ایله تکرار اتمكدهدر . دها غربی شوکه خطبه نك مطلقاً مقام و تقی ایله او قونمی فرض ایش کی دیار و بلاد تورکده براعتباد وارددر . ایسته بوکورده ك

واعتیاد سببیه در که جامع‌ترین مژده خطبه‌لر تقی صورتیه ادا و ایراد ایدیلر . بو اعتیادك سبی خطبه‌نك مائنی آكلا ایمان جماعتك آذان تأثرنی هیچ اولماز ایسه صوت خطبیک حلاوت و تأثیریه لذتیاب ایتك و خطبه‌نك مائنی فكره مقتدر اولانلری ایسه سمعاً و قلباً متأثر و حصه‌مند ایلك كچی بر مقصده عطف ایتك ممكن ایسهده كریه‌الصوت والادا اولان بعض جاهل خطبانك بویله برمنبر خطابت و عبادتده كراهت صوتیه‌لری تشهره جرأت ایلیرنك سببیه عقل ایرمز . بونلرك روحه ضجرت دولدوران و اصول موسیقییه‌ده بریاد ایدن نغمات معوجیه‌لری ایشیدن بر ذوق سلیمك ؛ سعیدی مرحومك لسان مزاحندن دوكونان شو ادبیات عربیه‌نی تحظر ایتیمسی ممكن دكلدر :

اذناق الخطیب ابو الفوارس
له‌صوت یدم اصطخر فارس
قد شبابه بالوری حصار
عجلاً جسمدا له‌خوار

خلاصه جمعه و یارام کونلری ایراد ایدیلان خطبه‌لری تقی و ترنم صورتیه ادا ایتك طرفداری دكاز . ترنیل و تطویل صورتیه تلاوت ، قرآن عظیم‌الشانه شایسته‌در .

خطبه‌نك موقی و وطیفه‌سی نسبة بشقه‌در . خطبه ؛ فكره ، روحه مؤثر بر خطابدر . سامع‌ده بر تأثیر ، بر تسبیح ایقاع ایتمی ، بر تیقظ دینی و اخلاقی حصوله كنتره‌سی ، حسن عبرتی ایقاص و تحریك ایتمی ایجاب ایدر . بو قابلیت حازر اولمان بر خطبه و بر خطیبیدن ظاهری مراسمی ایفا ایتكدن بشقه نه فائده

بكلیر ؟ خطبه‌نی تقی ایله ایراد ایتك خطبه‌نك بو تأثیراتی ، قابلیت ازاله ایلر . دوشونكز ، توركجه بر نطق بلنی او یله تقی ایله ، تطویل ایله اوقوسه‌كز مخاطبیر یكزك كوله چكی كلزمی ؟ او نطقك جدیت و تأثیری قالیرمی ؟ استانبولده ایكی اوج مسجدده جمعه كونلری خطبه‌دنیله بیله چك بر صورت و شكلده خطبه اوقونیور . بو طرزده‌کی خطبه سامعك قلبنه نه قدر عبرت و انشراح و یرر . متباقی جوامع شریفه‌ده‌کی خطبه اسبوعیلر هب عینی ككات ، عین الفاظ ، عین ادا ، عین صداه !!! مرحوم ادرنه مقتیسی فوزی افندیك یازم یامالاق عربجه‌سی اولان او خطبه مجموعه‌سی اولمسیدی خطابای روم بیلمه نه یاه جقلاردی . والحاصل خطابت ؛ علم ، طلاق ، صلاح حال ایستركه مقصد تأثیر حاصل اولسون . بر خطیب كه سامعین اوزرنده بر تأثیر برافاز ، آنلرك ارتماش قلوبی افشعرار جلودنی ، انبشاه افكارنی موجب اوله بیله چك بر خطبه ایراد ایدمز و وطیفه‌سنی حسن استعمال ایتش اولمز ، خطبه ؛ عالم اسلامك ، بر هفتك دیتی ، اخلاقی و سیاسی وقوعاتی جماعت اسلامیه‌نك كوش عبرت و انبشاهنه مجملأ وضع ایدن بر اخطار ، بر تذكیردر .

بو اخطار و تذكیردن مستفید املق ایچین خطبه‌نك مفهوم و مائنی كرك خطبیک و كرك مخاطبك ادرلك ایتمی لازم كلیر كه خطاب بما لایفهم و بناء علیه عبث اولسون جماعتك خطبه‌نی اكلا بیله‌سی و غایه مطلوبه‌نك حاصل اولسی ایچین ناصل بر طریق ، اختیار و تعقیب ایدلمی لازم كله چكنی كله چك مقاله مزده بیان ایده چكز .

حسین شمیمی